

Welkom in Paderborn

met plattegrond

Service van de Tourist Information

- Informatie rondom Paderborn
- Rondleidingen en fietstochten
- Accommodatiebemiddeling
- GPS-aanbod
- Bezoekersprogramma's
- Congressservice
- Evenementen
- Souvenirs en cadeauartikelen

Informatie, boeking, bemiddeling:
Tourist Information Paderborn
Königsplatz 10 (voetgangerszone)
33098 Paderborn
Tel. +49 (0)5251 8812980
tourist-info@paderborn.de
www.paderborn-tourismus.de

Informaties over het Paderborner Land zijn ook hier te krijgen:
Touristikzentrale
Paderborner Land
Königsstraße 16
33142 Büren
Tel. +49 (0)5251 3088111
info@paderborner-land.de
www.paderborner-land.nl

Impressum

Uitgever: Verkehrsverein Paderborn e. V.
Ontwerp: Bureau voor public relations en citymarketing
Laatste druk: februari 2026

Alle gegevens onder voorbehoud van wijzigingen.

Paderborn van nu

Paderborn is een jonge, dynamische stad met een ruim 1200-jarige geschiedenis en een unieke veelzijdigheid. De stad is trots op haar tradities en beduidende geschiedenis, die u bij talrijke historische bouwwerken kunt ontdekken. Tot de vele bezienswaardigheden behoren bijvoorbeeld het raadhuis, de Dom en het „drie-hazen-venster“, de keizerpalts, het Paderbrongebied en het Slot Neuhaus.

Maak hier kennis met het bruisende leven van een moderne en

vooruitstrevende stad met een rijk recreatie- en culturaanbod!

Deze stad heeft haar bijzondere flair vooral te danken aan de combinaties van traditie en innovatie, oud en nieuw, hightech en middeleeuwen; dat is het verleidelijke contrast dat u in Paderborn te wachten staat. Hier ontdekt u deze tegenstellingen in een harmonisch geheel!

De universiteitsstad Paderborn is met ruim 157.000 inwoners een innovatief economisch centrum, een computerstad die een breed spectrum aan hooggekwalificeerde opleidingen biedt.

Talrijke groenvoorzieningen, meren en bossen midden in de stad bieden volop ontspanning en recreatiemogelijkheden. Het afwisselende landschap rond Paderborn leent zich voor interessante uitstapjes, heerlijke fietstochten en gevarieerde wandelingen.

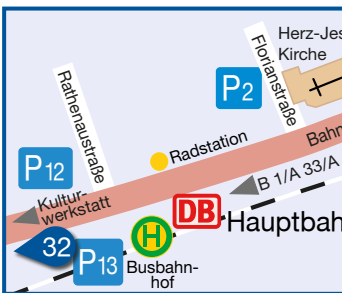
Wij wensen u een aangenaam verblijf!

Mobiele gids door Paderborn

Stel uw eigen ontdekkingsstocht samen! Hoe werkt het? Heel makkelijk: met de service van de Tourist Information en uw smartphone als gids. Voor in totaal 19 bezienswaardigheden in het centrum kunt u informatie opvragen door naar het nummer +49 (0)89 210 833 098 1 (+ bijbehorende getal) te bellen. (Bijvoorbeeld: +49 (0)89 210 833 098 101 voor het Heising'sches Haus)

- 01 Heising'sches Haus
- 02 Paderbrongebied
- 03 Stadtmuseum
- 04 Abdinghofkerk
- 05 Michaelskerk en klooster
- 06 Voormalige Domdekenij
- 07 Keizerpalts en Bartholomeuskapel
- 08 Adam-und-Eva-Haus
- 09 Dom en drie-hazen-venster
- 10 Gaukerk
- 11 Diözesanmuseum en Neptunbrun
- 12 Libori-Galerie en Libori-put
- 13 Theologische faculteit
- 14 Voormalige jezuïetenkerk
- 15 Theater en Neuer Platz
- 16 Raadhuis
- 17 Busdorfkerk
- 18 Franziskanerkerk
- 19 Stümpelsche Mühle

De verschillende audioteksten duren ongeveer twee tot drie minuten. Hiervoor betaalt u alleen de kosten voor uw mobiele telefoon. Meer informatie vindt u op www.paderborn.tomis.mobi. Hier kunt u de stukjes beluisteren en zelfs als MP3-bestand downloaden.

Centrum met bezienswaardigheden

www.paderborn.de

Bezienswaardigheden

Een wandeling door Paderborn is net een reis door verschillende eeuwen. Onmiskenbaar weerspiegelt het stadsbeeld de ruim 1200-jarige, roerige geschiedenis van de stad. Alleen al in de binnenstad vindt u ruim 20 historische bouwwerken uit verschillende tijdperken. De belangrijkste bezienswaardigheden worden met elkaar verbonden door een goed uitgezette rondweg.

Het Heising'sche Haus (1), een patriciërswoning uit rond 1600 vormt een prachtig voorbeeld voor de bouwkunst uit de wezerrenaissance.

In het westelijke Paderbrongebied (2) ontspringt midden in het centrum van de stad de kortste rivier van Duitsland met drie van de vijf Padertakken. Uit in totaal 200 bronnen gulpt het water met gemiddeld 5000 liter per seconde uit de grond. Een kleine omweg naar de „groene longen“ van Paderborn is zeker de moeite waard. Hier vindt u de voormalige brouwerij (2a), het „wasvrouwenmonument“ (2b) en het model van het watersysteem (2c), dat de middeleeuwse stad van schoon drinkwater voorzag.

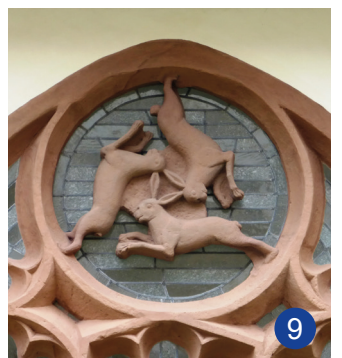
Het Stadtmuseum Paderborn (3) werpt op een indrukwekkende manier licht op de geschiedenis van de Paderstad, vanaf de eerste vestigingen in de prehistorie tot aan thema's rondom de stad van nu en

in de toekomst. Naast het museum ligt de Abdinghofkerk (4) met dubbele romaanse toren.

De Michaelskerk (5) is naar Nederlands voorbeeld met een combinatie van zand- en bakstenen gebouwd en laat hier en daar een vleugje Vlaamse barok zien. De aangrenzende gebouwen herbergen het Michaelsklooster en de St. Michael scholen. In de voormalige domsdekenij (6) uit de 17e eeuw bevindt zich inmiddels de stadsbibliotheek. Deze wordt omarmd door de twee Padertakken van het oostelijke brongebied. Naar het noorden toe ligt de Ottoons-Salische keizerpalts (7) met het museum. In het gereconstrueerde paltscomplex zijn een groot aantal vondsten, zoals de resten van muurschilderingen uit de tijd van Karel de Grote, te bewonderen. Tussen de keizerpalts en de Dom zijn de muren van Karels koningspalts en de in 1017 gebouwde Bartholomeuskapel te vinden. Deze geldt als de oudste hallenkerk van Duitsland en verrast met zijn bijzondere akoestiek. Het oudste en tegelijkertijd het mooiste behouden vakwerkhuis is het Adam-und-Eva-Haus (8) uit midden 16e eeuw. Het bonte snij- en schilderwerk van de façade valt meteen op.

De Dom (9) is grotendeels een creatie uit de 13e eeuw. Zijn massieve 93 meter hoge romaanse toren staat in groot contrast met het kerkisch centrum is vooral goed te zien bij de Rathauspassage tussen het Rathausplatz en de Rosenstraße en bij het in 2011 gerealiseerde gebouwencomplex rondom de Neuer Platz met de wereldse Volksbank-Passage en het nieuwe stadstheater (15).

Op het marktplein vindt u ook het Diözesanmuseum (11) met een ver-

zameling van rond 6000 objecten sacrale kunst uit de tiende tot 20e eeuw, waaronder de romaanse Imad-Madonna en het barokke Libori-altaar. In de schatkamer van het museum wordt het vergulde Liboriusschrijn bewaard.

De Liborius-put (12) met een standbeeld van de beschermheer van de stad en het aartsbisdom is een van de drie behouden waterputten, waar burgers vroeger hun water vandaan haalden.

De theologische faculteit en het Gymnasium Theodorianum (13) hebben hun renaissancestijl behouden. Een van de belangrijkste barokke bouwwerken van de stad is de voormalige jezuïetenkerk (14) met zijn weelderige hoogaltaar.

Ook de moderne geschiedenis heeft duidelijke sporen in het stadsbeeld nagelaten. De architectonische modernisering van het centrum is vooral goed te zien bij de Rathauspassage tussen het Rathausplatz en de Rosenstraße en bij het in 2011 gerealiseerde gebouwencomplex rondom de Neuer Platz met de wereldse Volksbank-Passage en het nieuwe stadstheater (15).

Het raadhuis (16) is nog een voorbeeld van de bouwkunst in de wezerrenaissance. Deze plek is tevens het start- en eindpunt van de stadswandeling.

Het centrum van Paderborn biedt nog een aantal bezienswaardigheden. Daartoe behoren de Busdorfkerk (17) met zijn indrukwekkende kruisgang uit rond 1300 en de Franziskanerkerk (18) in de voetgangerszone.

De Stümpelsche Mühle (19) bij de samenvloeiing van de twee Paderarmen vertelt de geschiedenis van de talrijke molens in Paderborn.

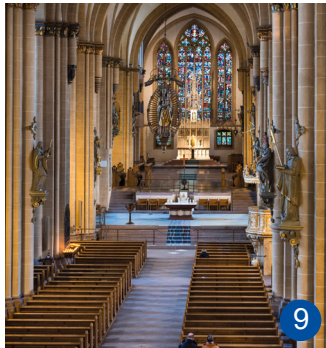
De Liborikapelle (20) aan de Liboriberg is gewijd aan de heilige Liborius. Andere barokke bouwwerken zijn het aartsbisshopelijke paleis (21), een van de eerste werken van de Westfaalse bouwmeester Johann Conrad Schlaun, en de Kapuzinerkerk (22).

In de PaderHalle (23) vinden er naast een uitgebreid cultuurprogramma ook congressen en balfeesten plaats.

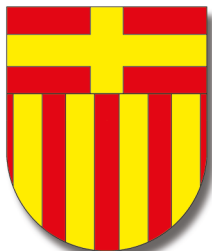
Het centrum van Paderborn biedt hiermee een combinatie van traditieke plaatsen, historische gebouwen en moderne architectuur.

17

9

Geschiedenis

12

Gastronomie

Accommodaties

Rond 30 hotels en hotel-restaurants in en rond het centrum bieden een breed aanbod – van standaard tot first-class. In het Paderborner Land vindt u bovendien kleinere pensions, vakantie-woningen en appartementen. Ons online accommodatie-informatie-systeem biedt een overzicht van alle accommodaties en boekings-mogelijkheden. Goedkoop overnachten kan bij jeugdhutbergen in Paderborn en Wewelsburg. Kampeerliefhebbers vinden drie campings in het stadsgebied en de omgeving. Camperplaatsen liggen bij het Mäspenplatz, bij het Rolandsbad, bij de parkeer-plaats van het Heinz Nixdorf MuseumsForum en bij de Lippesee in Sande.

• **Meer informatie op internet:** www.paderborn.de/hotels
www.paderborn.de/wohnmobile

Uitgaan in Paderborn – goed eten en drinken – hiervoor zijn er volop mogelijkheden. De keuze uit eetgelegenheden is reusachtig, dat wordt moeilijk kiezen! Wordt het de bourgondische, Italiaanse, Spaanse, Aziatische of Amerikaanse keuken, of een sterrenrestaurant of bistro? Voor elke smaak wat wils. Ook degenen die niet (veel) willen eten, maar op zoek zijn naar een leuke

1295 Paderborn wordt lid van de Hanse.
1614 Bisschop Dietrich IV. von Fürstenberg richt de eerste universiteit van Westfalen op. Dankzij zijn geleerde neef en architectuurliehebber Ferdinand von Fürstenberg verkreeg de stad in de tweede helft van de 17e eeuw zijn barokke glans.
1622 Hertog Christian von Braunschweig berooft het oorspronkelijke Liborischrijn.
1802 Paderborn valt in handen van Pruisen. Tussen 1806 en 1813 behoort de stad tot het Franse koninkrijk Westfalen, maar wordt daarna weer Pruisisch.
1850 Aansluiting tot het spoorwegennetwerk: de economie van Paderborn krijgt een stevige impuls.
Eind 19e eeuw De stad telt 23.500 inwoners – honderd jaar eerder waren dat er nog 5000.
1930 Het bisdom Paderborn wordt verheven tot aartsbisdom.
1945 De bommen van de Tweede Wereld-oorlog verwoesten ruim 85% van Paderborn.
Jaren '50 De stad ontwikkelt zich tot een van de belangrijkste Westfaalse economische standplaatsen: tegenwoordig heeft Paderborn zijn bijzondere reputatie vooral te danken aan de hightech-branche.

11

2

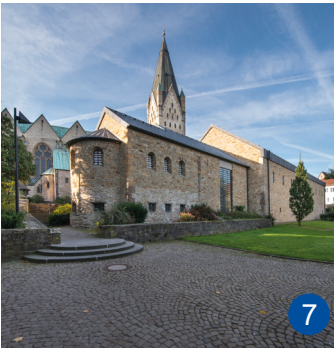
9

Feesten en genieten

Er zijn genoeg redenen te bedenken om Paderborn te bezoeken, en minstens zo veel gelegenheden. Met een unieke combinatie van historische flair en een bruisend stadsleven zorgen de talrijke, jaarlijkse grote en kleine evenementen voor onvergetelijke ervaringen. Daartoe behoren de traditionele feesten en markten zoals bijvoorbeeld Lunapark, het voorjaarsfeest, het Schützenfest en natuurlijk de kerstmarkt. Heel bijzonder is het Liborifest, eind juli, een van de grootste en oudste volksfeesten van Duitsland. Zijn fascinerende atmosfeer, die stamt uit het jaar 836, heeft het feest te danken aan

1972 Paderborn wordt standplaats van een „universiteit van de informatie-maatschappij“, die inmiddels ruim 20.000 studenten telt.
1975 Met de gemeentelijke herindeling wordt Paderborn erkend als grote stad en telt voor het eerst meer dan 100.000 inwoners.
1994 In het stadsdeel Schloß Neuhaus vindt de Landesgartenschau NRW plaats.
1996 Paus Johannes Paul II bezoekt Paderborn.
1999 De historische tentoonstelling „799 – kunst en cultuur uit de karolingische tijd“ telt meer dan 300.000 bezoekers. Andere grote en druk bezochte tentoonstellingen zijn „Canossa 1077 – opschudding van de wereld“ in 2006 en „CREDO – Christianisatie van Europa in de Middeleeuwen“ in 2013.
2007 Paderborn is gaststad van de NRW-dag en bestemming van ruim 600.000 bezoekers.
2014 De SC Paderborn 07 promoveert naar de eerste voetballiga.
2015 Paderborn is gaststad van de 115e „Deutscher Wandertag“ met rond 30.000 deelnemers.
2016 De stad heeft voor het eerst meer dan 150.000 inwoners.

7

3

30

30

Onderwijs · Wetenschap

Paderborn imponeert met zijn traditie en hightech, met de Dom en de „toekomstlaan“ Fürstenallee, met de Paderbronnen en het TechnologiePark. Naast de traditionele bedrijfstakken vormen innovatieve productiebedrijven en „Hightech-smeden“ een stabiele basis voor een gezonde economische ontwikkeling. Indrukwekkend is vooral de veelzijdigheid van de branches en de lange lijst van internationale ondernemers zoals Benteler, Diebold Nixdorf, dSPACE en Phoenix Contact Power Supplies. Paderborn is tegenwoordig vooral een belangrijke hoofdlocatie voor de informatietechnologie.

▲ Foto: Andreas Secc

Musea

Het museumaanbod in Paderborn is in de afgelopen twee decennia zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht enorm gegroeid. Het museumlandschap van Paderborn bevat negen musea en een galerie. Daartoe behoren de in het stukje „bezienswaardigheden“ voorgestelde gebouwen van het Stadtmuseum (3), het Museum in de Keizerpalts (7) en het Diözesanmuseum (11).

Meer interessante musea zijn de volgende: Het Heinz Nixdorf MuseumsForum (24), het grootste computermuseum van de wereld, werpt licht op ruim 5000 jaar geschiedenis van de informatietechniek, vanaf het begin van het schrift via de eerste reken- en schrijfmachines, de ontwikkeling van de computertechniek tot aan de nieuwste ontwikkelingen. Actuele tentoonstellingen en voordrachten completeren het aanbod.

Het Duitse Tractoren en Modelauto Museum (25) verschaft aan de hand van veel bekende merken als Lanz, Hanomag, Deutz of MAN een nagenoeg compleet overzicht van

25

de ontwikkelingshistorie van Duitse tractoren. Daarnaast zijn er ruim 10.000 modelauto's van diverse fabricaten te zien.

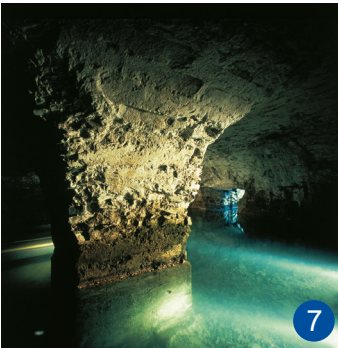
„Ars sacrale“, het museum voor sacrale kunst, presenteert indrukwekkende kunstwerken uit de privéverzameling van Cassau, waaronder Kreuze, Kelche en Monstranzen.

Het residentiemuseum in de historische vertrekken van Slot Neuhaus (30) vertelt op overzichtelijke wijze over de verschillende bouwfasen van het slot van de 13e tot eind 19e eeuw en houdt zich bezig met de geschiedenis van het gelijknamige stadsdeel Schloß Neuhaus.

In het Natuurkundemuseum in de voormalige stallen van Slot Neuhaus staat het karakteristieke landschap rond Paderborn

24

7

centraal: het Eggegebergte, het heidelandschap van de Senne en de Paderborner hoogvlakte met zijn planten en dieren.

Direct ernaast vertoont het Kunstmuseum naast tijdelijke tentoonstellingen geregeld werken van Willy Lucas en van het kunstenaarspaar Ella Bergmann en Robert Michel uit de stedelijke kunstverzameling.

In de baroktuin bevindt zich in de oude manege de Städtische Galerie met wisselende tentoonstellingen met als hoofdthema oude kunst, schilderwerk en prentkunst.

• **Meer informatie op internet:** www.paderborn.de/museen

Geniet van het bruisende leven van een veelzijdige winkelstad of van de rust in een van de vele cafetjes in het centrum van Paderborn! Eersteklas winkel- en warenhuizen, excellente boetiekjes, vakkundige specialzaken en de gezellige eetcafés maken van elk uitstapje naar deze overzichtelijke stad een belevenis. In de voetgangerszone vindt u talrijke winkels met voor ieder wat

18

Winkelgenot

wils. Onze vriendelijke winkeliers dragen bij aan de gezellige shop-beleving.

Op woensdag en zaterdag vindt er voor de Dom de weekmarkt plaats. Naast professionele marktlieden bieden ook winkeltjes en particulieren hier hun producten aan. Vlees, brood, bloemen, fruit en groenten – bijna alles is hier te verkrijgen.

• **Meer informatie op internet:** www.werbegemeinschaft-paderborn.de
www.paderborn.de/wochenmarkt

30

33

34

31

32

De circa 20 kilometer van Paderborn gelegen Wewelsburg (32) met zijn markante driehoeksconstructie geldt als het oriëntatiepunt van het Paderborner Land. De burcht werd in de 17e eeuw gebouwd als extra verblijf voor de prinsbisschoppen van Paderborn. Tegenwoordig herbergt het complex een jeugdhutberg en het Historisch Museum van de prinsbisdom Paderborn en de vaste tentoonstelling „Herdken-plaats en monument Wewelsburg 1933-1945 - ideologie en terreur van de SS“.